

Knjigarnja Naukovoho Tovaristva im. Sevčenka. Minila je doba, v kateri je bilo mogoče malorusko književnost „na tački zabrati“. Maloruska književnost je že tako velika, da je bilo treba pred nedavnim v Lvovu ustanoviti bukvarno pod zgornjim naslovom. Knjigarnja je moderno urejena in njen izkušeni vodja, g. Dermalj jo vodi zelo spretno. Knjigarnja ima v zalogi vse maloruske knjige, brošure in časnike, dalje književne novosti poljske, ruske, francoske, nemške in dr. Nahaja se v Lvovu, Teatralna ulica št. 1.

Usoda lista „Novyj Kraj“ v Port Arturju. Preden je Port Artur padel, je izhajal tam ruski list „Novyj Kraj“. Kako se je temu listu godilo v zadnjem času, poročajo sedaj „S. Pet. Vėd.“ — Uredništvo je bilo nastanjeno pri lukii, v kraju, ki je bil najbolj izpostavljen obstreljavanju sovražnika. Uredništvo je opravljalo svoj posel doslovno pod točo bomb in šrapnelov. V uredništvo padajoče bombe so večkrat poškodovalle tiskarske stroje in list ni mogel pravilno izhajati. Nazadnje je bila uredniška hiša tako razstreljena, da ni ostal kamen na kamnu; nekoliko stavcev je bilo ubitih in vsi stroji pokvarjeni. Po čudnem naključju je ostal cel samo en majhen ameriški tiskarski stroj. List je začel za nekoliko dni po tej nesreči zopet izhajati. Uredništvo se je preselilo v novo hišo, kamor so prenesli omenjeni ameriški stroj, in list je izhajal v obliki listovnega papirja. Ko je zmanjkalo belega papirja, so tiskali „Novyj Kraj“ na rumenem, rdečem ali zelenem papirju, v kakršnega se zavija blago. Sotrudniki lista so bili častniki, bravci so bili častniki, vojaki in prebivalstvo, kar ga je ostalo v Port Arturju. Ker ni

bilo namreč poročil iz zunanjega sveta, se je vsebina lista skrčila na najmanjši obseg. „Novyj Kraj“ je prinašal poročila o vojski, opise bitk, kratke povestice po večini iz vojaškega življenja in veliko število nekrologov. Med inserati so zavzemala največ mest naznanila o dražbi zapuščin ubitih častnikov. Zgodilo se je, da so kitajske džunke včasih pripeljale stare japonske in kitajske časnike; njih vsebino so preveli in tako list napolnili s poročili o dogodkih,

ki so se vršili izven zidov portarturskih nekoli mesecev prej. List je izhajal do konca dni Port Arturja in je prenehal izhajati s padcem trdnjave.

„Statji po slavljanovėdeniju“. Pod uredništvom V. I. Lamanskega je začel izhajati ruski znanstveni časopis, ki se hoče baviti s splošno slavistiko in pozivlje k sodelovanju tudi izvenruske slovanske in zapadno-evropske učenjake. Lamanskij hoče, da bi imeli Slovani v svojih jezikih list, ki bi se mogel kosati z Jagićevim „Archivom für slavische Philologie“, ki je pisan v nemškem jeziku. A neče-usiljevati ruskega jezika za splošni književni jezik, ampak sprejema članke v vseh slovanskih narečjih in tudi v zapadno-evropskih jezikih.

382

K Schillerjevi stoletnici.

Spomenik carja Aleksandra II. Osvoboditelja za Sofijo.

(Ob vznožju kipar Zocchi.)

Z velikim hruščem so praznovali prošli mesec Nemci stoletnico Schillerjeve smrti. Povsod slavnosti, predavanja, spomeniki, proslavljanje nemškega veleuma...

Če se ne oziramo na očitne stranske namene pri teh prireditvah, nam pa razkrivajo te Schillerjeve slavnosti jako interesanten pogled v duševni razvoj nemškega naroda samega. Tudi pred 46 leti so Schil-

